

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXVII. évfolyam • 10. szám • 2018. október

www.csurgo.hu

csurgoeskornyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja

AKTUÁLIS
5. OLDAL

Horvát-magyar sportnap a Nagyváthy János Középiskolában

KULTÚRA
10. OLDAL

Festetics kastélyok nyomában, a pincétől a padlásig

AKTUÁLIS
5. OLDAL

Országos Könyvtári Napok a csurgói könyvtárban

125 éves a "Korona"

Az 1867-es kiegyezés utáni országos gazdasági és kereskedelmi élet beindulásával a csurgói polgárosodás is már egy olyan fokára ért el, hogy társadalmi igény jelentkezett egy új közösségi, kulturális helyszín megépítésére. Ezért tudatos városrendezési elhatározással jelölték ki a Széchenyi tér sarkára, 1893 tavaszán az első legnagyobb csurgói középület, a „Vendéglő a Magyar Koronához” megépítését, melyet aztán pontosan 125 éve, 1893. október 22-én már meg is nyitották. 6. OLDAL

AKTUÁLIS

Családi sportnapot rendezett a Csurgói Nap-sugár Szociális Intézmény

4. OLDAL

ÉLETMÓD

Mellrák elleni kampány-otthon

13. OLDAL

AKTUÁLIS

Rövid hírek

3. OLDAL

SPORT

CSTK mérkőzés eredmények

14. OLDAL

12 hónap - 12 alkotó
Interjú Pákozdy Ilonával

INTERJÚ
11. OLDAL

AZ EZER ÉVES CSURGÓ CÍMMEL TARTOTTAK LAKOSSÁGI FÓRUMOT

Ezer Éves Csurgó címmel tartottak lakossági fórumot 2018. október 11-én csütörtökön a Csokonai Községi Házban. Az eseményen Füstös János Csurgó Város polgármestere és Szabó Sándor Csurgó Város alpolgármestere, a Millenniumi Bizottság elnöke tájékoztatta az érdeklődőket az Ezer Éves Csurgó programsorozat aktuális történéseivel kapcsolatban.

AKTUÁLIS
3. OLDAL

A LEGMERÉSZEBB ÁLMAIDAT IS VALÓRA VÁLTHATOD!

Minden héten több mint **3 milliárd** forint
főnyeremény vár!*

EURO JAGHPOT

*A forint főnyeremény bruttó összege, mely a 2017. évi MNB EUR/HUF árfolyam átlaga alapján került meghatározásra.

Az Ezer Éves Csurgó címmel tartottak lakossági fórumot

● folytatás az első oldalról

FOTÓ: FERETYK ZSANNET

Ezer Éves Csurgó címmel tartottak lakossági fórumot 2018. október 11-én csütörtökön a Csokonai Közösségi Házban. Az eseményen Füstös János Csurgó Város polgármestere és Szabó Sándor Csurgó Város alpolgármestere, a Millenniumi Bizottság elnöke tájékoztatta az érdeklődőket az Ezer Éves Csurgó programsorozat aktuális történéseivel kapcsolatban.

Füstös János polgármester köszöntőjében elmondta: A következő évben nagyon nagy ünnepekre készül a város, ezer éves fennállását fogja ünnepelni. Már történetek események, rendezvények, illetve a következő év tervezése is folyamatban van. Épp a mai napon volt egy egyeztetésem a köztársasági elnök úr titkárságával, őt hívtuk a nagy millenniumi rendezvényünkre. A pontos időpont még nincs meg, de előreláthatóan április, vagy szeptember került szóba

az évfordulóhoz kötődően. Bizunk benne, hogy köztársasági elnök úr elfogadja a meghívást.

Nagyon kevés település mondhatja el, hogy I. István királyunk idejében került először említésre a neve. Azt gondolom, hogy ez nagyon nagy örökség. Igyekszünk ehhez kulturálisan, gazdaságilag és fejlesztésügyileg is felzárkózni. Azt gondolom, hogy az elmúlt évek munkája már szemmel látható. Nagyon sok olyan fejlesztést sikerült megvalósítani, mind az egészségügy, az oktatás, a szociális szféra, infrastruktúra, sport, valamint turizmus területén, amelyre méltán lehetünk büszkéek.

Örömmel mondhatom, hogy az elmúlt esztendőben az a közel 12 milliárd forintos fejlesztés, ami megtörtént, illetve a következő években fog megtörténni, az mind a csurgói lakosok érdekeit hivatott szolgálni. Azt gondolom, hogy ezekkel

a fejlesztésekkel, beruházásokkal, kulturális programokkal, közösen sikerül megvalósítani azt, hogy kihúzhassuk magunkat és őseink büszkéi lehessenek ránk - összegezte Csurgó polgármestere.

Szabó Sándor Csurgó Város alpolgármestere, a Millenniumi Bizottság elnöke kiemelte: A Millenniumi év Csurgón reméljük, hogy jó táptalajra talál. A fő célunk az, hogy közösséget formáljunk és igyekezzünk a város minden rétegét megszólítani és lehetőséget adni, hogy az ezer éves évforduló jegyében tegyen érte valamit és érezze ennek a jelentőségét.

A millenniumi évforduló jegyében megvalósuló rendezvényeket három csoportba sorolnám. Lesznek ún. központi rendezvények, amelyek nagyobb évfordulókhoz kötődnek. Például a Johanniták 800 éve települtek Csurgóra és ehhez kötődően szeretnénk emlékkonferenciát rendezni. A Festetics Városok Találkozója itt lesz Csurgón. Jövőre lesz 200 éve, hogy gróf Festetics György és Nagyváthy János meghalt, de emlékezni fogunk báró Eötvös Józsefre is, akinek az 1868-as tanügyi rendelete során egy éven belül Csurgón tanítóképezde jött létre. Tehát az Eötvös féle tanítóképezőket hívjuk egy összejövetelre. A harminc éve újra várossá lett települések közös rendezvényét is tervezzük megtartani.

Szeretnénk különböző pályázatokat a lakosság részére meghirdetni. Képzőművészeti pályázat, versíró, novella író, dráma író pályázatot Csurgó ezer éves történetéből. Szeretnénk egy olyan pályázatot is meghirdetni, ami családtörténetekről szól, tehát családtörténeti pályázatot. Ugyanakkor szeretnénk emlékezni Török Bálint feleségére Pemfflinger Katalinra és létrehozni a Pemfflinger Katalin díjat a legszebb csurgói kertek elismerésére. A szeptemberi zárórendezvényre pedig a csurgóról elszármazottak találkozáját tervezzük megrendezni.

Természetesen lesznek sportversenyek és újra összeáll a nagy kórus ez alkalommal azonban már nem 990 fővel, hanem 1000 fővel a városi sportcsarnokban.

A intézmények, iskolák, óvodák szintén a maguk programjaiba beiktatják az ezer éves évfordulót. A civil szervezetek közül már többen jelezték, hogy ők is vagy részt vesznek, vagy önálló rendezvényekkel szerepelnek. Szeretném kiemelni a Csurgói Baksay Sándor Alapítványt, amely a Baksay Sándor Népfőiskolát újraindítja. Ezer Éve Végvár Csurgó (Fejezetek Csurgó Tíz Évszázadából) címmel egy tavasi és egy őszi szemeszterre, összesen 10 népfőiskolai előadást szervez - összegezte Szabó Sándor alpolgármester. SZB

Az idősök világnapját ünnepelték október 4-én a Csokonai Közösségi Házban. Az eseményen köszöntőt mondott Füstös János polgármester, továbbá ünnepi beszédet mondott Szászfalvi László országgyűlési képviselő. A Csurgói Városi Szociális Intézmény által rendezett ünnepségen a II. Rákóczi Ferenc Általános Iskola tanulói, valamint az Őszi-rózsa Nyugdíjas Klub is fellépett.

Október 5-én az aradi vértanúk emléknapja alkalmából tartott megemlékezést Csurgó. A Csokonai Vitéz Mihály Általános Iskola és Kollégium parkjában megtartott eseményen megemlékező beszédet mondott Ilia-Sikesdi Veronika a Csurgói Eötvös József Általános Iskola II. Rákóczi Ferenc Általános Iskolájának tagintézmény vezetője. Az esemény koszorúzással zárult.

Az 1956-os Forradalom és Szabadságharc tiszteletére tartottak megemlékezést október 22-én. Az esemény az Országzászlónál ünnepélyes zászlófelvonással vette kezdetét, melyet az 56'-os emlékműnél koszorúzás követett. Ezt követően az esemény a Csokonai Közösségi Házban emlékműsorral, valamint Szászfalvi László országgyűlési képviselő ünnepi beszédével folytatódott.

Rózsaszín szalagos séta - Figyelemfelhívó kampány a mellrák ellen

„A szűrés csak percek, de a későn felfedezett daganat éveket vehet el az életből...” Ilyen, és ehhez hasonló mondatokkal, idézetekkel indították útjára az idei év mellrák elleni küzdelem figyelemfelhívó kampányát, hiszen az október a mellrák elleni kampány hónapja. A nemzetközi kezdeményezéshez kapcsolódva a 80-as évek óta országsszerte szerveznek rendezvényeket, melyek erre a betegségre és általában a daganatos betegségek megelőzésére hívják fel a figyelmet és nyújtanak tájékoztatást nők és férfiak részére is. A Ma-

gyar Rákellenes Liga Csurgói alapszervezete 6. alkalommal szervezte meg rózsaszín szalagos sétáját. A rózsaszín lufi és rózsaszín szalag a mellrák elleni küzdelem melletti elhivatottságot jelenti világszerte. A szervezők sétára nem csak az érintetteket és családtagjait várták, hanem bárkit, aki az ügyért akar tenni. Hiszen a figyelemfelkeltés volt a cél. A rendezvényt megtisztelte jelenlétével, Rozványi Balázs, a Magyar Rákellenes Liga Elnöke és jelen voltak a Nagyatádi Alapszervezet tagjai is.

A séta a Csokonai Községi

Ház előtt indult, majd végigjárta a város központját, az Egészségügyi Centrum előtt Hadi Róbert a testi és lelki egészségéről, az emberi kapcsolatok fontosságáról szóló előadását hallgathatták meg a résztvevők. Visszatérve a Községi Háza, Szalai Józsefné önkormányzati képviselő asszony köszöntője után, Tóth Richárd, az Egészségfejlesztési Iroda vezetője, az intézmény tevékenységét mutatta be. Rozványi Balázs beszédében felhívta a figyelmet a szűrővizsgálatok fontosságára, hiszen a daganatos megbetegedések korai felfedezésében. Így gyógyításában is nagy szerepet játszanak. Az őszi hónapokban egyébként nem csak a nők, hanem férfiak egészsége érdekében is kampányolnak. A Movember rendezvénysorozat felhívja a figyelmet a férfiak egészségét érintő komoly problémákra, elsősorban a prosztatata megbetegedések a prosztatata rák magas arányára, amely rendszeres szűrővizsgálattal szintén meg-

előzhető.

A programot az Eötvös József Általános Iskola 4. osztályos tanulóinak, és a Kolping Nagyváthy János Középiskola diákjainak előadása színesítette. A rák alattomos betegség. Szinte már nincs olyan család térségünkben, amelyik valamilyen formájában ne lenne érintett. Gondolatainkat, hozzáállásunkat átfórmálva ne csak ezen a napon, hanem az év minden napján hívjuk fel családtagjaink, ismerőseink figyelmét a szűrővizsgálatok fontosságára. Mindezekon felül a rák kialakulásának kockázatát csökkentheti bennünket körülvevő támogató szociális közeg, a lelki egyensúly. A Csurgói alapszervezet elnökének, Kisné Madács Ilonának a szavaival élve: „Bánjunk jól egymással!”

A népszerű és megindító rendezvényen közel 120 fő vett részt, amely megvendégeléssel és kötetlen beszélgetéssel zárult.

BV

"Kedves Volt Csurgói Diákok!

Tájékoztatunk Benneteket, hogy az 1971-ben végzett 4.a osztály volt diákjai elhatározták, hogy a Gimnázium egyik ikonikus tanára, Pókos Ferenc tanár Úr emlékére egy szobrászművésszel mell alakos domborművet készíttetnek, melyet jövőre, 2019-ben, Csurgó fennállásának 1000. évfordulóján avatnánk fel az Alma Mater-ben, az évfordulóra rendezendő, feltehetően sokrétű és nívós programsorozat részeként.

Mindazoknak, akik szerették Pókos tanár urat, nagyra becsülték, elismerték és tisztelték csurgói munkásságát, lehetőséget biztosítunk, hogy a dombormű elkészítésének, elhelyezésének költségeihez hozzájáruljanak az alábbi bankszámlaszámra történő - önkéntesen felajánlott - pénzüsszeg befizetésére, illetve átutalására:

Csokonai Református Gimnázium. Dr Bódis József elkülönített bankszámla.

Számlaszám: 11743088 - 24626086

Amennyiben a fenti számlára befizetett összeg meghaladja a dombormű elkészítésének, illetve elhelyezésének költségeit, úgy a maradék összeg - a Gimnázium kizárólagos fejlődését szolgáló - felhasználásáról a gimnázium vezetősége dönt. A számlára befolyt összegek, illetve azok számlákkal igazolt költségei a befizető volt diákok számára transzparenszek, tehát a befizetések és kiadások bármikor nyomon követhetők lesznek.

Emlékezve életünk kamaszkori éveire, a csurgói boldog diákokra, iskolatársi üdvözléssel: a 71-es 4.a volt tanuló!

Családi sportnapot rendezett a Csurgói Napsugár Szociális Intézmény

2018. szeptember 27-én családi napot rendezett a Csurgói Napsugár Szociális Intézmény ellátottjai és családtagjai részére.

Sport nap volt a javából, hiszen volt csoport, amelyik kérekpáron és volt, amelyik gyalog vágott neki, hogy leérjen a Zis-tóra.

Az érkezőket már finom italok várták, hisz a bográcsban már rotyogott a babgulyás és a kemence is be volt fűtve a langallónak.

Még a délelőtt folyamán sportvetélkedőt rendeztünk, melyen a kicsik és nagyok egyaránt részt vettek.

Az ebédet városunk polgármestere, Füstös János úr is megtisztelte. A finom falatok után felköszöntöttük szeptemberi ünnepeltjeinket is. A torta és a finom kalács elfogyasztása után sétáltunk egyet a tó körül, majd mindenki hazaindult.

VASSNÉ HUSZICS BERNADETT
intézményvezető

Horvát-magyar sportnapot rendeztek a Nagyváthy János Középiskolában

FOTÓ: FERLETKAY ZSANNETT

A Kolping Nagyváthy János Szakgimnázium és Szakközépiskola 2018. október 02-án, kedden, sportnapot rendezett egy horvát magyar interregionális pályázat keretén belül. Az iskola igazgatónöje, Vargáné Nagy Viola a következőképpen üdvözölte a megjelent vendégeket:

Kedves vendégeink, nagyvá-

thys diákok!

Szeretettel köszöntök mindenkit Csurgón abból az alkalomból, hogy a horvát-magyar interregionális pályázat keretén belül egy sportnapot rendezhettünk ma iskolánkban. Mint tudjátok, a tavalyi évben induló cserediák programok, eszközbeszerzések is ennek a pályázatnak a részeként jöt-

tek létre. A cserediák kapcsolat révén megtapasztalhattuk a szakképzést, az iskola helyi rendszerét, barátságok kötődtek és betekintést nyerhettünk a közeli, ám másik országbeli diákok életébe. A mai napon minden résztvevő egyszerre van jelen, így tisztelettel köszöntöm a résztvevőket. Felso- rakoztak előttünk a "kaproncai hegesztők", a "pitomacai mezőgazdasági gépészek", Nagy- bajomból a "pék cukrász szakácsok", valamint a "kaproncai színonima" csapat, Csurgóról a "hegesztők" és a "mezőgazdasági gépészek" képviselnek bennünket. A ma délelőtt le- zajló versenyek, barátságos mérkőzések 2 ország szakma- képviselője között zajlanak. Jó versengést, kellemes időtöl- tést kívánunk!

A diákok nagyon izgatottan

várták a versenyek kezdetét, egy kellemes, hangulatos napot tölthettek el együtt. A ver- senyek eredményei pedig a kö- vetkezőképpen alakultak.

CSOCSÓ:

I. Schnémann Adrián, Pap Dániel (Csurgó, Nagyváthy) II. Szabó Dániel, Hardi Péter (Csurgó, Nagyváthy) III. Szabó Dániel, Ünneper Gergő (Csurgó, Nagyváthy).

DARTS: I. DIRA MOJER (Kapronca) II. Schmidt Barnabás (Csurgó, Nagyváthy) III. Boncsek Róbert (Nagybajom, Kolping)

PING-PONG: I. Ünneper Gergő (Csurgó, Nagyváthy) II. KARLO ARAGOVIC (Pitomaca) III. FRAN SIROKI (PITOMACA)

FOCI: I. Csurgó - Hegesztők II. Nagybajom III. Pitomaca.

FZS

Országos Könyvtári Napok a csurgói könyvtárban

Kiállítással nyitotta meg a Csurgó Városi Könyvtár az Országos Könyvtári Napokat október 1-én, csatlakozva az ország 1800 településéhez. A csurgói programsorozat két jelentős eseményhez kapcsolódott: 2018 Magyarországon a "Családok Éve", Európában a "Kulturális Örökség Nemzetközi Éve".

A könyvtár eddig is számos családbarát szolgáltatással fordul a lakosság felé, és most

az „Év Olvasó Családjá” elismeréssel jutalmazta az egy év alatt legtöbb könyvet kölcsönző családot. Az elismerést a Bakai család érdemelte ki.

Az „Alkotó Olvasók” kiállítását Sándor Tiborné Zsuzsa mutatta be, köszöntőjében hangsúlyozva a kézimunka fontosságát, értékét. A kiállított alkotások Fekete Mária, Hole Attiláné, Mezei Ferencné, Sándor Nelli, Vassné Somogyi Ibolya, Vass Bernadett és a

Napsugár Szociális Intézmény gondozottjai és dolgozói keze alól kerültek ki. A horgolt terítők, díszek, babák, kereszt- szemes és varrott díszek valamint levendulás termékek két hétig voltak megtekinthetők a könyvtárban.

A Könyvtári Napok részeként október 3-án a Kiskondás zenekar adott koncertet. A népzenei alapokra épülő programnak sok résztvevője volt a Hét- színvirág Óvodából, a Csurgó Városi Szociális Intézményből, valamint a Napsugár Szociális Intézményből. A vidám, családias délelőttön - ismert zenés művek és játékok mellett - népi hangszerekkel is ismerkedhetett a hallgatóság.

2018. október 4-én az Eöt- vös József Általános Iskola 2. osztályosai vettek részt kreatív „Őszi Színek” könyvtári foglalkozáson, ahol festéknyomat technikával falevelekből készültek színes alkotások.

Október 5-én, pénteken

Mészáros Ádám etnográfus, muzeológus tartott előadást a "Családfakutatás módszerei" címmel a könyvtárban. Az előadás során bemutatta a családfakutatás történetét, a források sokszínűségét és szót ejtett a kutatás módszertanáról.

Szombaton - a rendezvény- sorozat zárásaként - virtuális helytörténeti sétán vehettek részt az érdeklődők. Csurgó színes történelmét óránként egy-egy régi fotóval és száz éves cikkel mutatta be hon- lapján és facebook oldalán a könyvtár.

Az Országos Könyvtári Na- pokon ingyenes beiratkozással, Internet-használattal, könyvtá- ri totóval, kvízzel, könyvaján- lókkal várták olvasóikat a csur- gói könyvtárosok.

FÜSTÖS JÁNOS

igazgató

Csurgó Városi Könyvtár

125 éves a „Korona”

● folytatás az első oldalról

Az 1867-es kiegyezés utáni országos gazdasági és kereskedelmi élet beindulásával a csurgói polgárosodás is már egy olyan fokára ért el, hogy társadalmi igény jelentkezett egy új közösségi, kulturális helyszín megépítésére. Ezért tudatos városrendezési elhatározással jelölték ki a Széchenyi tér sarkára, 1893 tavaszán az első legnagyobb csurgói középület, a „Vendéglő a Magyar Koronához” megépítését, melyet aztán pontosan 125 éve, 1893. október 22-én már meg is nyitották.

A nagyszabású építkezés első lépéseként Postek Antal községi bíró és Szabó Antal községi jegyző 1893. április hó 9-én kelt levelükben kértek engedélyt a főszolgabírói hivataltól, miszerint:

„Csurgó nagyközség szándékozik Csurgó újjvárosban Széchenyi tér 395 népsorszám alatt felvett korcsma helyiségül szolgáló házat földig lebontani, és annak helyére az / alatt csatolt tervrajz szerinti új korcsmát építeni.” Ezen a helyen állt térképpel igazolhatóan a „Korona” elődje, a „Fehér ló”, Csurgó egyik állandó italmérési joggal rendelkező vendéglője is.

A korcsmának nevezett, eklektikus stílusú „Korona” nagyvendéglő építését az olasz

származású, nagykanizsai Roman Morandini építőmester tervei alapján kezdték meg. A község 300ft-ot fizetett a tervekért.

A Korona eredeti alaprajzát a MNL Somogy Megyei Levél-

A Morandini testvérek, középen Roman Morandini

tárának „Műszaki dokumentációk a főszolgabírói iratokban” adatbázisában tekinthetjük meg, melyek szerint a földszinten bolt, bormérés, kávéház, étterem, konyha és a vendéglős lakása kapott helyet. Míg az emeleten a nagyterem, a kaszinó, az olvasó és billiárd terem, valamint a nyugati oldalon öt kisebb szálló szoba helyezkedtek el.

Az első írott híreket a Csurgó című újság, 1893. szeptemberi

számában olvashatjuk, melyben beszámolnak a szálló rohamos épüléséről. A téglákat a József Attila utcai temető szomszédságában volt Jünker téglagyárból vásárolták. A kavicsot és a vaselemeket vonaton szállították, majd lovas kocsikkal hozták a helyszínre. A munkálatokon egyszerre több szakember is dolgozott. A szükséges segéderőt napi bérfizetéssel Csurgóról és főként Berzencéről fogadták fel.

Az építkezés folyamatában kisebb viták, problémák is adódtak. Roman Morandini, a Korona tervezője a kialakított 300 Ft tiszteletdíjon kívül, még 50Ft-ot kért, melyet a képviselőtestület elutasított. Az eredeti műszaki átadást 1893. október 1-re tervezték, azon-

cigányprímás és bandája által kísért, ünnepi vacsorás megnyitót.

A rendezvényen Csurgó minden társadalmi rétegéből voltak érdeklődők. Ámulva csodálták a szépen bebútorozott, tágas termeket, az új edényezett széken terített asztalokat. A Korona vendégköre így a helyi és a vidéki vendégekkel is rohamosan bővült. Ezért aztán a bérlő, Bogári Ignác a vendégek elé minden Csurgóra érkező vonathoz a saját fiákerét küldte le, csekély 30 korona viteldíj ellenében.

Mindezek ellenére azonban a tisztasággal és a kiszolgálással is meggyűltek a bajok. Korabeli leírások szerint a vendéglő piszkos, bűdös volt. A két pincér tanulatlan, illetlen modorára is sok panasz érkezett.

ban hibás lépcső és az emeleti nagyterem földemének bizonytalansága és rezonanciája miatt a kaposvári Magyar Királyi Államépítészeti Hivatal csak október 15-én, részlegesen vette át az épületet. Még ekkor sem lett az épület külseje lemeszelve, ugyanis a falakat túl nedvesnek találták.

Az emeletet ezért még nem, de a földszintet így már meg tudták nyitni. Az átadási ünnepséget nagy várakozás előzte meg. Az időközben kiválasztott első bérlő, Bogári Ignác pontosan 125 éve, 1893. október 22-én délután 14 órára tette a hivatalos, Kotyi József

A bérlő Bogári Ignác vendéglős folyamatosan ittas volt. Egy alkalommal Antal Géza helybeli fényképészt verte meg. Máskor a felesége és cselédei ruháit gyűjtötte fel, őket nagy késsel kergette. Ezért aztán 1894 februárjában áprilisi, végleges felmondásra kötelezték.

A Korona átvétele Hőke Kálmán csurgói főmérnök közbenjárásával is csak 1894 szeptemberére valósult volna meg, ha a vállalkozó pótolta volna az 1 év alatt előjött hiányszágokat. Végül is a karzat és a lépcsőkorlát hibáinak kijavítása után 1894. október 28-ára

A Korona hátulról, jobbra az 1902-ben épült szállórészszel. Az udvarban istálló és nyitott pajta a lovak és kocsik számára. (Ma ez a terület a Petőfi tér 1. és 1/a.)

esett a végleges birtokba vétel.

A Korona vendéglő megépítése, és környezetének „úrivá” tétele a György (ma Petőfi tér) parkírozására is mozgalmat indított el, Mátray Gyula képezdei igazgató főrendezésével. Novemberre Festetics Tassiló gróf a csurgói főerdészeti hivatal útján ígéretet tett a mai Petőfi és Széchenyi tér parkírozáshoz szükséges facsemeték biztosítására.

A Korona átadását követő pár éven belül, hamar kiderült, hogy az öt hálószoba kevésnek bizonyult. Így az akkor még udvari részre egy szállószobákból új részt terveztek építeni, melyre 1902 februárjában 9257 korona hitel felvétel engedélyezett Csurgónak Somogy Vármegye Törvényhatósági Bizottsága. Ezt követően Sárközy Andor jegyző és Pataki Antal bírósági írták az „ár-

lejtést”, mai szóval pályázatot a Korona melletti épület (ma Petőfi tér 1.) felépítésére. A kiírást Lang Mór helyi vállalkozó nyerte el, 9200 koronáért.

Májusra már tető alá került az épület, és felépült az új kerítés is. 1902 júliusára aztán már egy-két apróbb javítás után át is lett adva a Korona új szálló épülete.

A fejlődés ezután sem állt meg. 1913 júniusában, Panács Antal bérlő idejében további új bútortalattal, felújítva adták át a szép, lugasos, virágos kerthe-lyiséget.

A Korona életének elmúlt 125 éve során aztán még több kisebb-nagyobb átalakítás, tulajdonos, és elnevezés is változta egymást: szálloda, vendéglő, nagyvendéglő, korcsma, fogadó, stb. 1919-ben a Vörös Forradalom Tanács Szállodára keresztelte. 1948-ban államosították, majd szövetkezeti tulajdonba került. Csokonai szerelmének emlékére Lilla

presszó is működött a falai között. Sok csurgói emlékében elevenen élnek a teltházassal való élmények is. Az önkormányzat 1994-ben visszakapta, részlegesen értékesítette, majd részben vissza is vásárolta a tulajdonjogát. Korona egyes részeinek azóta is folyamatosak a tulajdonosi és bérlői változásai.

A Korona a 2000-es évek elején

Jelenleg alszik és álmodik ez a 125 éves, de még vénségében is szépséges öreg hölgy, a Korona. Álmodik egy szép jövőről, melyben megfiatalodva, új ruhában, csillogó ablakszemekkel ünnepelhet majd egy következő születésnapot.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Baranyában járt a Mozgáskorlátozottak Csurgói Csoportja

A Mária Gyűdi Keztytemplom

Egynapos dél-baranyai kirándulást szervezett tagjai és patronálói részére Gulyásné Kozma Julianna, a mozgáskorlátozottak csurgói csoportjának vezetője. Olyan napi programot állított össze, melyben egyaránt szerepeltek kulturális, gasztronómiai és gyógyító-pihentető helyszínek is. A dél-baranyai, Mária Gyűdi-Villány-Harkány útvonalra azért esett a választás, mivel az aktív csoportnak folyamatos igénye van a közös együttlétekre, kirándulásokra. A többségében mozgáskorlátozott idősékből álló tagság azonban főként a

rövidebb, pár órás utazással elérhető helyszíneket kedveli.

Elsőként a résztvevők a Mária Gyűdi Keztyhely több száz éves, barokk templomát tekintették meg, majd lesétáltak a levendulás házhhoz, ahol gyógyhatású levendulás termékeket vásároltak. Tovább utazva Villányba finom borok kóstolása közben költöttek el kemencében sült ebédjüket. Ezt követően Harkányba megérkezve a gyógyfürdő meleg vizében pihentek és úszkáltak, majd az egyik helyi vendéglőben együtt költöttek el jó hangulatú vacsorájukat.

Gulyásné Kozma Julianna elmondása szerint a csoportnak jelenleg 207 tagja van, Az éves 1200 forintos tagdíj helyben maradó 600 forintnyi feléből, támogatóik adományából és az önrészek befizetéséből szervezik rendezvényeiket, kirándulásait.

Éves programjaik között szerepel több egynapos, és egy több napos utazás, horgászverseny, piknik, és egyéb, alkalomszerű rendezvény is. Már jelentkezési szakaszban, szervezés alatt állnak a következő év kirándulásai is.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

HIRDETMÉNY

Csurgói Közös Önkormányzati Hivatal Beruházási és Műszak Irodája értesíti Csurgó város lakosságát, hogy a Viridis-Pannonia Non-profit Kft. által üzemeltetett hulladékudvar nyitvatartási rendje megváltozott. A lakosság számára a hulladékudvar 2018. október 15 napjától szerdán és pénteken 7:00-14:30-ig tart nyitva. A hulladékok leadásakor lakcímkártya és fényképes igazolvány bemutatása szükséges. Üdvözlettel: Tóth Sándor sk. irodavezető

Búcsú Kis Dénes középiskolai és Mezei János műszaki tanártól

A Csurgói Pedagógus Lexikon már lezártnak vélt kéziratát 2017 elejétől már 10 alkalommal kellett pontosítani: Ennyi ember, ennyi pedagógus élete zárult le alig több, mint másfél év alatt. Valamennyiüktől nehéz elköszönni, hiszen mindannyian kollégák, ismerősök, és ha vissza tudnának köszönni, többen ilyen vagy olyan okból, barátok is voltak. Az elmúlt hetekben tovább fogyasztunk. Kis Dénes tanárom volt és 29 évig kollégája lehettem. A kaposvári színházlátogatások mintaszerűek, a diákok számára ünnepek voltak. A Csiky Gergely Színház nagy korszakának szinte valamennyi előadását láthattuk. A menetrend szerinti szerelvényekhez kapcsolt kocsikat megtöltötték a csurgói bérletesek. A színészek megkülönböztetett szeretettel beszéltek diákjainkról. Mezei Jánoshoz a nyomda révén kerültem közelebb. Havi rendszerességgel tapasztalhattam figyelmét, segítőkészségét.

Kis Dénes a Somogy vármegyei Nemesdédén született 1932-ben. A kaposvári Közgazdasági Technikumban érettségizett. 1956-ban szerzett diplomát az Eötvös Loránd Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karán. 1956. július 16-ától lett a csurgói gimnázium tanára. Mint német-magyar szakos, kezdetben magyar nyelv és irodalmat tanított nappali és levelező tagozaton. Később, amikor a nyelvi

órák száma nőtt, volt olyan év, hogy csak németet. Kilenc évig mellékhivatású nevelő is volt a gimnázium fiúkollégiumában. A színház- és hangverseny látogatások szervezője volt. A diákok ezreit vitte színházba, hangversenyre, moziba. A nemes élmény feledtette a fáradságot, hiszen diáknak, tanárnak az anyagi áldozaton felül, ha Budapestre utaztak, napi 500 kilométert kellett megtennie. A kaposvári Csiky Gergely Színház fénykorának gyakorlatilag minden előadását láthatták az ő jóvoltából a csurgói diákok. Nyugdíjba vonulása előtt évi 3-4 alkalommal a budapesti Operaházat látogatták. Több alkalommal kirándult tanítványaival Németország keleti részébe, ahol megtekintették Drezda, Lipcse, Erfurt, Weimar, Eisenach és Wartburg nevezetességeit. 1993-ban vonult nyugdíjba,

és ekkor feleségével és fiával nagykanizsai házukba költöztek. 2016-ban arany oklevélben részesült. 2018. szeptember 26-án meghalt. Október 5-én helyezték örök nyugalomra a nagykanizsai temetőben.

(Kis Dénes Imre: 36 év. Jubileumi emlékkönyv, Csurgó, 1999. 219. o).

Mezei János a csurgói származású Mezei János lelkipásztor és tanító édesanyja legkisebb, ötödik gyermeke. 1952-ben született Kaposváron. Édesapja áthelyezése miatt 1956-tól Nagykörpádon éltek. Itt kezdte általános iskolai tanulmányait, a felső tagozatot Lábodon végezte. Vegyésznek készült, ezért Nagykanizsán a Winkler Lajos Vegyipari Technikumban folytatta a tanulmányait. Felsőfokon a pécsi Polláck Mihály Műszaki Főiskolán szerezte első diplomáját, később a műszaki-tanári diplomáját is. 1977-ben Csurgón

az 526. sz. Farkas János Ipari Szakmunkásképző Intézetben kezdett tanítani, főleg műszaki tantárgyakat. Eközben házasságot kötött. Megszületett Dávid fiúk, majd hamarosan Petra leányuk. 1984-ben Gyékényesre hívták tanítani szolgálati lakás biztosításával, ahol igazgatóhelyettesnek nevezték ki. Három éves kitérő után visszatért Csurgóra. Itt korábban nyomdák működtek. 1987-ben sokak emlékezése és hiányérzete adta az inspirálást, legyen újra nyomda Csurgón. Így lett a Faktor Nyomda vezetője. Újra indultak a csurgói hírlevelek, majd a Csurgó és Környéke újság havi megjelenéssel. Eleinte sok-sok nehézséggel küszködtek a technikai nehézségek miatt, majd lassan fejlődött az eszköztárunk, ám a működésre nem volt elegendő pénz. 1993-ban a Belügyminisztérium Polgári Védelem helyi parancsnokává nevezték ki. Többféle feladatot kellett ellátniuk: árvíz- és belvízvédelem, hó eltakarítás, a lakosság felkészítése a katasztrófa esetére, diákok számára több fordulás versenyek rendezése. 2000-ben nyugállományba vonult. 2018. október 1-jén meghalt. 15-én helyezték végső nyugalomra a József Attila utcai temetőben. Petra leánya a Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnáziumban érettségizett.

HJ

Történelmi idők tanúja a Baksay utcai ház

Csurgó 1000 éves történelméből a 100 évvel ezelőtti sorsfordító napokra segít ráhangolni 10 évvel ezelőtt elhunyt Takács Gyula Kossuth-díjas kaposvári költőnk, aki egykori csurgói látogatása során Virág György tanár úr lakásán azt jövendölte, hogy Csurgót Bohuniczky Szefi író teszi még híressé. A neves Nyugat folyóirat munkatár-

sa volt, sikeres, elismert író. Csak kevesüknek adatott meg, hogy két alkalommal, 1938-ban és 1942-ben megkapta a rangos Baumgartner-díjat, amely József Attilának sem sikerült, bár ez nem adhat okot semminemű méltánytalan összehasonlításra. Egykori háza ma is áll a Baksay utcában.

Berkes Józsefnétől, a gimnázium

egykori hivatalsegédétől hallottam először a nevét. Tőle tudom, hogy fiatalasszonyként hozományba kapta. Berkes néni Bódi Ferenc és felesége, Hadik Magda szobrászművész bejárónője volt a Csokonai utcában. Amikor pedig Bódiék és Mallerék a második világháború után Budapestre költöztek, a fővárosban a két asszony, az író és szob-

rászónó Csurgón megalapozott barátsága tovább mélyült. Szefi néni „kalapos” fényképe egy kiadós fővárosi beszélgetésünk eredményeként Hadik Magda jóvoltából került a református gimnázium tulajdonába.

Szerencsére 1989-ben, de már csak 20 évvel a halála után napvilágot láthatott az író terjedelmes Otthonok és vendégek

című visszaemlékezés- kötete, benne megannyi Csurgóra- utalással.

1912-ben ment férjhez Maller Dezső (1881-1956) gimnáziumi tanárhoz. A „boldog békeidők” utolsó éveit itt élték: „Augusztus végén elfoglaltuk luxussal be-

rendezett csurgói lakásunkat. A hat szobában édesanyám előre elrendezett mindent. A büfé és a pohárszék márványlapjai megteltek nászajándékjaink ezüstjeivel, a fiókokban tizennyolc személyes evőeszközkészlet lett elhelyezve, a metszett üvegek mögött drága porcelánok, szép üvegholmik sorakoztak. A padló tele szőnyegekkel, a falak képekkel. Hogy mindez tökéletes boldogságot nyújtson, édesanyám közénk helyezte betanított szobalányát, és főzőm sem kellett.”

Bohuniczky Szefer irodalmi pályája Csurgón kezdődött. Sok ekkori és későbbi novella, regény kedvelt témája a megélt kisvárosi élmény. Nemcsak olvasta, írt is a Nyugatba.

Írói próbálkozásában Móricz lett a mintaképe: „Móricz Zsigmond műveivel különös viszonyba kerültem. Már akkor éreztem, hogy résen kell állnom, mert ő az az író, akinek hatásából nehezen tudok kiszabadulni. De hiába védekeztem, első Csurgón írt novellapróbálkozásaim Móricz- utánzatok lettek.”

„A könyveket, a természetet egyformán szerettük. Óriási sétákkal bejártuk a vidék dombjait, völgyeit, eljutottunk a Dráváig, a szép táj felfrissített, és mielőtt hazamentünk, a gyékényesi restiben pompás vacsorát fogyasztottunk.”

A Magyar Államvasutak ekkor élte virágkorát. Hol van ma már a gyékényesi resti, a pár óra alatt Bécsbe eljuttató gyorsvonat!

„Ezután minden második héten Bécsbe rándultunk. A délben felültünk a gyorsvonatra, és este már valamelyik színházban vagy

szórakozóhelyen faltuk a várost. Egy bécsi kirándulásunk alkalmával a Grabenen fekete díszmagyarba öltözött úr jött szembe velünk, s nyugodt közönnyel haladt a Kohlmarkt irányába. – Tisza István – súgta az uram. A puritán, komoly ember különös jelenség volt az életvidám bécsiek között. – Menjünk utána – biztattott az uram, és követtük Tiszát a Burg bejáratáig. Döbbenet és rémület töltött el: Azt az embert követtük, aki felett gyermekkoromban annyi vitázó csatát hallottam, mert nagyanyám gyűlölte, anyám pedig rajongva bámulta. Eléje kerültünk, hogy még egyszer az arcába nézzek. Tisza István felnézett, tekintetünk találkozott. Éles fényű szemekre emlékezem, tiszta arca.”

Az 1918. évi tanévkezdést az összeomlás, a tengernyi szenvedés tette zaklatottá: „Mire visszakerültünk Csurgóra, feldúltaságot tapasztaltunk. – A bűnösök most bűnhődni fognak – mondták a hadiözvegyek, és antiszemita hangok meg jegyzők elleni vádak keltek szárnyra. Egy október végi napon rémült arccal érkezett a Kaszinóból az uram haza.

Elöttem lőtték le a Sugárúton a másodjegyzőt, senki sem mert a segítségére menni, rettenetes dolgok kezdődnek! Másnap este a hét csurgói szabadkőműves összeült a nappalinkban ta-

nácskozásra. Arról volt szó, hogy lehetne a fellobbant antiszemitizmust és gyűlölködést megállítani. Késő éjszakáig együtt voltak, de amint megtudtam, meddő beszélgetés volt csak, az ostobaságokra nem találtak okos tanácsot... Mert az uram kimaradt a háborúból, velünk szemben is nőtt a gyűlölet.

–Beléptél a kommunista pártba? –kérdeztem.

–Nem léptem be. Szabadkőműves vagyok, semmiféle párt-hoz nem kívánok tartozni, de ez a rettenetes háború meg fogja változtatni a világ arcát, más élet kezdődik.”

Maller Dezső a csurgói Református Gimnázium Önképzőkörének volt tanárelnöke. Pókos Ferenc tanár 1969-ben egy konferencián mondott hozzászólásában ismertette először az emlékezetes önképzőköri ülést. Már három nappal halála után, 1919. január 30-án megemlékeztek Ady Endréről. Az önképzőköri jegyzőkönyv szerint „hangoztatták ellene a hazafiatlanság vádját, holott alig volt nála tősgyökeresebb magyar ember, nem a hazát támadta ő, hanem a közállapotokat, a maradiákat, s a társadalom ezer meg ezer hibáját, fel kell tehát oldanunk a hazafiatlanság vádját alól.”

1919 márciusának első felében a kultuszminisztérium elrendelte, hogy minden vidéki gimnázium küldjön szociális átképzésre tanárt, és ő elvállalta.

A férjétől levelet kapott, hogy Boglárón a somogyi tanítók részére szociális tanfolyamot tartanak, ő a vezető, készüljenek a nyarat Boglárón tölteni.

1920 nyarán váratlanul Kaposvárra hurcolták. A vádat pontról pontra cáfolták, az egyikre azonban élete végéig büszke lehetett: „Maller Dezső mint a csurgói főgimnázium irodalmat előadó tanára, diákjai előtt népszerűsítette Ady Endre destruktív költészetét.”

Az 1920-as egyházmegyei, egyházkerületi és konventi határozat állásától is megfosztotta, a háború után azonban hasznára

vált. 1945-ben az egyházmegyei bíróság igazolta: Maller Dezső „a volt Tanácsköztársaság alatti politikai magatartása, politikai meggyőződése miatt mozdított el állásából, s szenvedte el ítéltetésének minden következményeit, mint a 385/1945. M. E. sz. rendelet első paragrafusában expressis verbis mondja ki, hogy az ilyen elítélt azonnal rehabilitálandó.”

Ismét visszatért a család Csurgóra, de a Baksay utcai ház már nem az övék volt, hanem a Csokonai u. 15.-be, és az 1945/46-os tanévben Dezső bácsi (Megyasszay Gy.Béla tanár új nevezte így) nyugdíj jogosultságot szerzett.

Bohuniczky Szeferből háború utáni rövid visszaköltözése során Csurgón lett Szefer néni. Peti Erzsébet, a helyi egykori kiváló könyvesbolt vezetője a szomszédjukban lakott, és hozzá járt németórákra. Jóleső érzéssel emlegette Szefer néni finom süteményeit, amelyekkel mindig megkínálta őket.

Ezután Pestre költöztek, ahol a tanár úr az 1956-os forradalom alatt halt meg. A harcok miatt nem lehetett a Farkasrétre szállítani. Mindenki oda temette halottait, ahova tudta, így később kapták meg a végtisztességet. Az emlékirat e része már a Vigília 1990. 10. számában jelenhetett meg: „Szombaton, november 10-én temettük el az uramat a kertben, az egyik tiszafa mellé. Éjjel nem aludtam, és reggelre kieszeltem, hogy az antik szekrényt, amelyben az uram ruhái álltak, kiürítem és ideiglenesen abban temetjük el... Akkor begöngyöltem tiszta lepedőbe, és egy tenyérnyi fászlival, lábaitól fel a válláig körületektem, hogy így tegyék a szekrénybe. Temetésén az egész villa ott volt, Székánné virágot is hozott. Én csak két rozmaringágot tudtam a szíve fölé tenni, mielőtt lezárták a szekrényt. A rozmaringbokrot még Csurgóról hoztuk Pestre magunkkal.”

„Hol sírjaik domborulnak...”

A központ hatalmak által elfogott és őrzött olasz hadifoglyok

Az I. világháború, vagy Nagy Háború, 1914-1918 centenáriumi éveiben fajdalommal telt hangokon emlékezünk a hatalmas vér és emberáldozatokat követelő csatákra, sok szenvedést kiállt magyar hadifoglyainkra, elhunyt katonáinkra, az itthon maradt özvegyekre, árvákra.

Áldozatok, halottak, foglyok azonban mindkét oldalon voltak.

Hadifoglyokat szinte már az első csatáktól ejtettek a szemben álló háborús felek. Először oroszok, szerbek, majd olaszok estek foglyul a német-osztrák-magyar csapatoknak. A hadifoglyokat aztán szétszórták a hátszágokban a megyék,

települések között, hogy a hátszágban maradt gyárak, gazdaságok, gazdálkodók részére munkaerőt biztosítsanak. Az első olasz hadifoglyok 1915 nyarától érkeztek magyar területekre.

Sajnos sokan közülük már nem térhettek haza. Magyar földbe temették el őket. Később aztán olasz kérésre az egykori katonák nyughelyének felkutatására országos mozgalom indult el.

A Magyar Királyi Honvédelmi miniszter 1933 őszi rendeletben utasította a megyei, majd helyi hatóságokat az olasz foglyok sírjainak felkutatására. Egy évvel később, 1934. szeptember 18-án kelt Somogy megyei összesítés szerint 46 olasz hadifogly exhumálását készítették elő, melyeken az olasz katonai attasé megbízásából Roma Angelo, katonai megbízott is részt vett.

A csurgói járásban 2 helyen tartottak nyilván olasz hadifogly sírokat.

Iharosberényben Valenti Andrea, 1883-ban Mologno-Cassazában született gyalogos sírját tárták fel.

Gyékyenesen Pelosó Roccó, 20 éves, Lelradi Proguson, a veronai kormányzó-ságban született gyalogos vadász tetemét exhumálták, aki pár héttel a háború vége előtt, 1918. szeptember 1-én a Zalaeger-

szegre tartó hadifogly vonaton hunyt el.

A másik olasz halott neve ismeretlen. A háború hivatalos vége után, 1918. november 17-én, az Olaszországba hazafelé tartó vonaton hunyt el, majd a gyékényesi temetőbe helyezték végsőnek hitt nyugalomra.

Haám Ferenc csurgói főszolgabíró jelentése szerint a sírokat a települések rendszeresen, megfelelő kegyelettel és tisztelettel gondozták. Kihantolásuk után olasz kérésre a maradványokat vasúton Budapestre szállították.

A 46 somogyi, s ebből három járásunkbeli, itt elhunyt hadifogly megemlékezésével a Halottak Napja tövében emlékezhetünk mindazokra a hadifoglyokra, nemzetiségtől függetlenül, akik mindkét oldalon szenvedő részesei voltak az I. világháború öldöklő ütközeteinek. Ezen elfogott katonák golyótól, aknátlól és járványos betegségektől megtizedelve, sokszor kemény munkával, éveket töltöttek a szögesdróttal körülvett hadifoglytáborokban, vagy dolgoztak éhbérért a földeken, a bányákban, és az üzemekben is.

Hiába várta őket otthon szerető család, közülük sokan élve már sohasem térhettek vissza szereteteikhez.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Festetics kastélyok nyomában, a pincétől a padlásig

A csurgói Festetics kastély eredeti tervrajza, középen a manzárd tetővel

Csurgó, mint az egykori Festetics birtok, ezer szállal kötődik Keszthelyhez. Nem csak az 1726-ban Csurgót megvásároló család, hanem az egykori építészük, Christoph Hofstadter révén is.

A keszthelyi Festetics kastély a „Múzeumok őszi fesztiválja” programján belül, „Pincétől a padlásig” épületbejáró sétát szervezett az érdeklődők részére. Csurgóról egy hat fős csapat volt kíváncsi arra, hogy hol, miként éltek Csurgó egykori birtokosai, milyen rejtett építésztechnológiai elemekkel építették meg gyönyörű otthonukat.

A keszthelyi kastély többszöri, 1755-től kezdődő átépítését tervező Christoph

Hofstadter, ugyanaz az uradalmi építész, aki az egykori csurgói majorág és Festetics kastélyt is tervezte 1764-73 között. A két stílusában is azonos, barokk épületben, bár küllemben nagy különbség, építészeti-leg mégis sok azonosság mutatkozik.

Az eredeti tervrajzok szerint a csurgói kastélynak is téglalapon, téglaboltajtásos pincéje volt, míg Keszthelyen a téglamellék mellett homokkő lapokat is használtak az alapzat elkészítéséhez. Legnagyobb ha-

A keszthelyi kastély egyik manzárdtetős, középső részlete

sonlóság a manzárd tetők szerkezetében, a kézzel faragott gerendázat kiépítésében

mutatkozik. A csurgói kastély lecsapott végű nyeregtetőjének közepén, mintegy középső korona kapott helyet a manzárdtetős lakótorony, melynek közepét a Festeticsek címerének fél lábón álló daruja

A keszthelyi kastély több száz éves tető gerendázata

ékesítette.

Érdekes, hogy a keszthelyi kastély „Pincétől a padlásig” túráján, bár inkognitóban, de részt vett a keszthelyi és csurgói kastélyokat tervező Christoph Hofstadter egyik egyenes ági, máig Keszthelyen élő leszármazottja is.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Tizenkét hónap-tizenkét alkotó

„Egy festmény nem csupán festékből áll. Olyan alkotás, amelyben tetten érhető a művész agya, technikai tudása és érzelmei, és túl ezeken arra szolgál, hogy elmeséljen nekünk valamit, miközben a mi agyunkból is érzelmeket vált ki. A festékből így lesz szépség, így válthat ki belőlünk csodálatot vagy éppen megdöbbenést. A festéket a művész tölti meg élettal, az élmény pedig a befogadóval folytatott kommunikáció révén jön létre.”
Dick Svab

A város 2018-as naptárában, felsorakoznak Csurgó és térsége alkotói, kikre méltán lehetünk büszkék. Sorozatunkban bemutatjuk a hónap alkotóit. Októberben Pákozdy Ilona realista festményeit csodálhattuk meg a Történelmi Parkban megrendezett kiállításon.

hogy a gyerek nem bűnhődhet az apja politikai hovatartozása, tevékenysége miatt. Az érettségi után még képesített könyvelői, majd ügyvitel technikai végzettséget szereztem. Ezeket már munka, család mellett.

Hol kezdtél dolgozni?

- A Nemzeti Bank csurgói fiókjában kezdtem el dolgozni, a mai Önkormányzati Hivatal épületében. 1978 júniusától az ipari iskolában könyvelőként kezdtem, 1985-ben lettem belső ellenőr, majd Tóth Tihamér igazgató úr nevezett ki személyzeti vezetőnek. 2003-ig, 25 évig itt dolgoztam.

A festés mindvégig a hobbid maradt, sőt volt olyan időszak, amikor nagyon komolyan foglalkoztál vele.

- A 80-as években jártam fel Pestre a Képcsarnok Vállalat Export Osztályára, ahol az igazgató útmutatásai alapján kezdtem komolyan foglalkozni a festéssel. Megtanultam, hogy épül fel egy festmény, honnan kell elindulni... Például, hogyan fessek meg egy növényt, megismertem a színek tulajdonságait és a felviteli módokat... tehát mindent, ami a festészet alapjai közé tartozik, itt tanultam meg. Az igazgató elmondta, hogy amennyiben én eljutok arra a szintre, hogy Ő elfogadja a képeimet, külföldre is dolgozhatok. Mindig kaptam egy modellt, amit meg kellett festeni, amikor elkészültem vele, értékelte és megbeszéljük, hogy mik a hibák, mik a pozitívumok a képben. Ebből is nagyon sokat tanultam.

Csurgón születted, itt töltötted a gyerekkorod, itt végezted az általános iskolát. Mesélj erről az időről!

- Igen, itt laktunk a Rákóczi utcában, itt volt a családi házuk. Öten voltunk testvérek. A Rákóczi Ferenc Általános Iskolába jártam, jó tanuló voltam. Általában jeles, vagy kitűnő eredménnyel végeztem az osztályokat. Már akkor nagyon szerettem rajzolni. Egy nap lerajzoltam egyik tanáromat, ami egészen jól sikerült. Ezt meglátta egy másik tanárom, aki elszaladt vele a tanáriba és megmutatta a többieknek. Mindenkit meglepett, hogy mennyire hasonlított. Sajnos a későbbiek során már nem igazán foglalkoztam a rajzolással, tanultam, családom lett, dolgozni kezdtem...nem volt lehe-

tőségem.

Ne szaladjunk ennyire előre... Az általános iskola után hova mentél tanulni? A választásodat meghatározta a művészet iránti vonzalmaid?

- Akkoriban nem volt tehetséggondozás, mint manapság. A családom politikai hovatartozása miatt háttérbe is szorultam. Az édesapám részt vett a forradalomban, kulák volt. Egyébként hiába voltak kiváló eredményeim, a gimnáziumba sem vettek fel.

Hova mehettél tovább tanulni?

- A tovább tanulásom is érdekes volt. Ebben a csurgói Mezőgazdasági Technikum igazgatója segített. Ő szintén részt vett a forradalomban, el kellett

hagynia Csurgót. Nagykanizsán lett egy hasonló intézmény igazgatója. Az ő segítségével tanulhattam ott gyors- és gépírást. A gimnáziumot csak utána végeztem el, amikor konszolidálódott a helyzet. Később, a Kádár rendszerben kiadták azt a nyilatkozatot,

Miért nem valósult meg ez az álom?

- Sajnos közben itthon családi problémák jelentkeztek, én idő közben el is váltam. Nem volt lehetőségem felutazni Budapestre, hiszen gépkocsival nem rendelkeztem. A gyerekek velem maradtak a válás után, őket nem hagyhattam egyedül. Ettől kezdve a magam kedvéért festettem.

Mi az, amit ad neked a festés?

- Amikor leülök, megszűnik körülöttem a világ, a gondok... mert hát gondok, azok mindig adódtak. Nagy örömmel töltött el, tölt el a mai napig is, amikor elkészül egy-egy kép, amikor valaki szépnek, jónak találja.

A családotokban volt valaki, aki festett, vagy a művészetek bármelyik ágával foglalkozott?

- Festeni senki nem festett, nagyobbik unokám Marcell jól rajzol. Az édesanyám szépen kötött, gyönyörű munkái voltak. Ő megrendelésre is dolgozott. A húgom, Tihanyi Árpádné pedig rendkívül ügyesen gobelinezik, neki is volt kiállítása pár hónappal ezelőtt.

A gyerekeid nem örökölték a tehetséged?

- Eszter lányom kreativitása említhető. A város 1000 éves évfordulójára az általa készített logót választották ki. Vera lányom is jó alkotó képességgel rendelkezik. Büszke vagyok rájuk.

Nem ez az első kiállításod?

- Csurgón már volt kiállításom éveken ezelőtt a Városi Múzeumban, a Közösségi Házban. Egy-egy képet bemutatták Nagyatádon, Kaposváron.

Milyen anyagokkal dolgozol? Mi kell a festéshez?

- Elsősorban festőszer és terpentín, művész olajfesték... tulajdonképpen ez szükséges

hozzá. Többféle festék létezik, én elsősorban van Dyck (flamand festő) festékeket szeretem, a finom pasztell színei miatt. Ritkábban, de használok élénkebb színeket is.

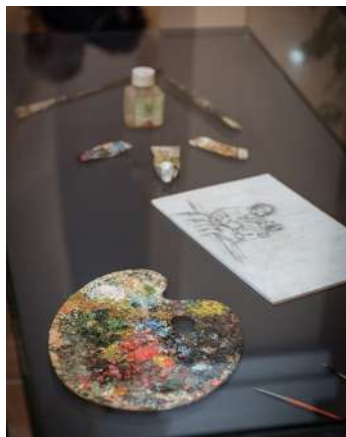

Honnan szerzed be a festékeket?

- Korábban Kaposváron volt egy művészellátó, onnan szoktam beszerezni, de például ajándékba is kaptam van Gogh festékeket. Azokat is nagyon szerettem.

Milyen alapra dolgozol? Ha jól tudom, nagyon fontos a minősége.

- Igen. Rétegelt lemezre dolgozom. Asztalossal szoktam méretre vágatni, az én igényem szerint, majd lefújja nekem alapozóval, és ezt használom.

Az alapozás nagyon fontos, teljesen simának kell lennie a felületnek.

Mi a kedvenc témád?

- Főként a tájképfestészet ér-

dekel. Mindig nyitott szemmel járok és figyelem a természetet. A kiállításra is különböző témájú festményeket vittem. Láthatók állatokról készült festmények - köztük az a kép

is, amely egy kaposvári kiállításon is szerepelt -, csendéletek, de gyerekeknek szóló festményeim is vannak.

A kiállítás előtt is beszélgettünk, stílusod alapján realista festőnek vallod magad.

- Igen, de kiegészíteném azazal, hogy nem pontosan lemásolom, ami felkelti a figyelmet, hanem elhagyva a felesleges dolgokat, kiemelem a számomra fontos lényegét. Így ennek csak saját fantáziám szab határt.

Mennyi ideig tart egy festmény elkészítése?

- Ezt meghatározni nem tudom. Kedv és hangulat kell ahhoz, hogy leüljek és fessek. Ezen kívül szabadidő...és persze jó idő, hiszen a terpentín egészségkárosító hatása miatt, az ablaknak mindig nyitva kell lenni.

Ahogy készültél a kiállításra, a képek összeválogatásánál láttad a múlt hibáit? Volt olyan, amit a mai tapasztalatoddal már másként csináltál volna?

- Ó igen! De ez mindig így van. Főként, ha elajándékozom valakinek. Sokáig nem látom, mint például most, hogy a kiállítás idejére vissza kellett kér-

nem egy-egy festményt. Újra megnézve, mindig találok valamit...hogyan ezt nem így kellett volna, hogy itt is van valami hiba...Ilyenkor mindig Tiziano olasz festő jut eszembe, akiről olvastam, hogy megfestette a tőle megrendelt képeket, portrékat, majd volt egy kamrája, ahova berakta a félkész, vagy már elkészült képeket befelé fordítva. Sokáig meg sem nézte őket. Majd gondolt egyet, elővette és meglátta rajtuk a hibákat. Hát én is így vagyok vele...

Milyen érzés volt, hogy felkértek a naptárban való szereplésre, a kiállításra?

- Jókora izgalommal töltött el... a sok szervezési feladat, a képek összegyűjtése, a képek elrendezése, a megnyitó...hogyan egyáltalán kíváncsi lesz-e rá valaki? Végül, örültem a dicsérő szavaknak.

„Egy festő jobban kiadja magát műveiben, mint egy író. (...) Az író elrejtheti az érzéseit mindenféle trükkökkel, de egy festő ezt nem teheti. A festmény olyan, mint egy csupasz emberi lélek.”

Pákozdy Ilona kiállítás megnyitóján hangzott el ez a találó idézet, Alan Blackwood-tól. A vele készült interjú alatt egy végtelenül szerény művészt ismerhettem meg, aki a valós világban úgy éli életét, mint mi mindannyian, néha bizony nehézségekkel megküzdve. De van egy másik világ is, a saját belső világa, amely a festményei által tárul elénk. A realitást ellensúlyozó tisztasága, romantikája, meseszerűsége, lágysága olyan, amelyre talán titkon mindannyian vágyunk. Szerencsés az az ember, aki megtalálja ezt a világot magában. Kiállítását végigjárva, egy kicsit mi is elmerülhettünk ebben.

Mellrák elleni kampány-otthon

Minden év októbere a mellrák elleni kampány hónapja. A kampány első napján, október 1-jén ünnepezzük a mellrák elleni küzdelem világnapját, melynek alkalmából világszerte nők milliói hívják fel a figyelmet a betegségre.

Évente nagyságrendileg 33 ezer rosszindulatú daganat okozta haláleset történik hazánkban, rosszindulatú emlődaganat következtében évente pedig több mint 2000 nőt veszítünk el, miközben az időben felismert betegség esetén nagyobb a gyógyulási esély. Ami nem annyira köztudott, nők mellett a férfiak is veszélyeztetettek ebben a rákfajtában.

Fontos felhívni a figyelmet arra, hogy a korai stádiumban felfedezett daganatos betegségek gyógyíthatók, az egészséges életmód pedig hozzájárul a gyógyulási esélyek növekedéséhez, valamint egyes rákbetegségek kialakulásának csökkentéséhez.

A betegség korai felismerésében nagy szerepe van a szervezett szűrések rendszerének, amelynek célcsoportja a 45-65 év közötti nők. Vizsgálatukat két évente kell megismételni. Ezt egészíti ki az ajánlott évenkénti nőgyógyászati vizsgálat. Sajnos, bár a rendszer megadja mindenkinek a lehetőséget – évente 500 ezer meghívót küldenek ki a veszélyeztetett céllakosság számára – még mindig nagyon kevesen élnek vele, a részvételi arány mindössze 45 %. Pedig a statisztikák a korai felismerés mellett szólnak, hiszen Magyarországon 1989-ben 2112 nő halt meg emlődaganatban, 2014-ben pedig 2107. A javulás ugyan 2 ezrelékes, de ez az első daganatfajta, ahol legalább nem nőtt, hanem csökkent a halálozás.

A mellrák ellen mi magunk is sokat tehetünk, hiszen az emlők rendszeres önvizsgálata fontos lépés a korai felfedezésben. Különösen a fiatalabb, 20-45 éves nőknek hívják fel erre a figyelmét, hiszen ők nem tartoznak a szervezett szűrés célcsoportjába.

Az otthoni mellvizsgálatot legcélszerűbb közvetlenül a menstruáció után végezni, mert ekkor az emlők puhák, de nem érzékenyek, így könnyebben kitapinthatók bennük az esetleges csomók. Hogyan végezzük? Nézzük lépésről lépésre:

1. lépés: a szemrevételezés

Teremtsünk magunknak nyugodt körülményeket, majd deréig levetkőzve álljunk a tükör elé. Nézzük meg alaposan a melleinket: figyeljük meg, hogy az alakjukban látunk-e valami szembe-tűnő változást az előző vizsgálatához képest. A narancsbőrszerű bőrráncosodás, egy eddig nem tapasztalt duzzanat, bőrpír, vagy a mellbimbók állapotának változása, befelé fordulása olyan elváltozás lehet, amit érdemes komolyan venni. Ha ezzel megvagyunk, emeljük fel mindkét karunkat, és így is nézzük meg alaposan a

melleinket.

2. lépés: tapintás álló, majd fekvő helyzetben

A mell állományának áttapintását három féle módon végezzük el. Mindhárom hatékony, de érdemes kipróbálni, kinek melyik a legmegfelelőbb. Az egészséges mell, lágy és sima tapintású. A hullámvonalas módszerhez a három középső ujjbegyünket, húzzuk végig a hónaljárból indulva, fentről le, egészen a mell aljáig, majd lassan haladjunk felfelé. Ismételjük ezt a hullámvonalas mozgást addig, amíg a mell egész területét át nem vizsgáltuk. A körkörös módszernél mozgassuk a három középső ujjunk ujjbegyét a mell külső szélétől kezdve csigavonalban, lassan haladva a mellbimbó irányába. Ne hagyjuk ki a hónalj és a mell felső területét sem! Az utolsó módszer az emlők cikkelyekben való kitapintása. Ehhez szintén a három középső ujjbegyünket használva, mintha egy virág szirmainak vonalát követnénk, szíromról, szíromra – cikkelyről cikkelyre – haladjunk addig, amíg a mell egész területét át nem tapintottuk. A vizsgálat közben figyeljük, hogy érzünk-e csomókat, keményebb, kavicsra emlékeztető, kisméretű duzzanatokat. Ujjbeggyel tapintsuk végig a mell fölött található kulcscsont gördrét is. Végül, óvatosan préseljük össze a mellbimbót, és figyeljük meg, nincs-e savós vagy véres váladékozás. Ha végeztünk, vizsgáljuk meg ugyanígy a másik mellet is.

Ha a tapintásos vizsgálat során enyhe megvastagodásokat, csomókat, duzzanatot, daganatokat vagy köteges elváltozásokat találunk, ha úgy érezzük, hogy az ujjaink kitapintottak valami gyanúsat, vagy a mell bőrének behúzódsát, vastagodását tapasztaljuk, esetleg kisebesedést látunk, vagy a mellbimbóból váladék szivárog, keressük fel az orvost. Az önvizsgálat nem helyettesíti az orvosi vizsgálatot! Halogatás nélkül menjünk el nőgyógyászati szakrendelőbe! Azonban nem kell rögtön pánikba esni, ha ilyen tüneteket tapasztalunk, mert nem minden csomó jelent rákos daganatot. A mi dolgunk annyi, hogy ezeket a csomókat kitapintsuk és megmutassuk orvosnak, ő pedig majd eldönti további vizsgálatokkal, hogy mi is az oka ezeknek a jelenségeknek.

Az önvizsgálaton és a rendszeres szűrővizsgálatokon kívül fontos, hogy az életmódunkra is odafigyeljünk. A Magyar Rákellenes liga közzétette ehhez az ún. kibővített európai Rákellenes Kódexet, amely ajánlásainak betartásával a rákbetegségek egyharmada megelőzhető. Megelőzhető a rákot, ha így teszel:

1. Ne dohányozz!
2. Mozogj többet!
3. Ne hízzál el!
4. Egyél minden nap friss gyümölcsöt, zöldséget!
5. Kevesebb alkoholos italt igyál!
6. Óvakodj a leégéstől! (napozás, szolárium)
7. Ismerd és kerüld a rákot okozó anyagokat!
8. Igényeld a védőoltást a vírus okozta rákok ellen!

BV

Forrás:

www.medicalonline.hu

www.alon.hu/aktualis/2017/01/megdobbento-magyar-rakstatistika-tobb-esetben-dramai-romlas

www.rakliga.hu/blog/2015/01/31/europai-rakellenes-kodex/

Mérkőzés eredmények CSTK 2018/2019-es szezon szeptember

Kövessen szurkolói oldalunkat az alábbi linken:
<https://www.facebook.com/mindorokkecsurgoitk>
 Látogasson el szurkolói weboldalunkra:
<http://hajra-csurgo.mozello.hu>

Megyei U-14:

2018.09.14.(péntek):Nagybajomi AC-Csurgói TK:2-3
 2018.09.25.(kedd):Csurgói TK-Magyaregres SZ.E.:4-2
 2018.09.28.(péntek):Nagyatádi FC-Csurgói TK:13-0

Megyei U-16:

2018.09.22.(szombat):Kaposmérői SE-Csurgói TK:5-2
 2018.09.26.(szerda):Nagyatádi FC-Csurgói TK:6-1

Megyei U-19(Ifi):

2018.09.01.(szombat):Csurgói TK-Balatonlelle SE:0-1
 2018.09.08.(szombat):Balatoni Vasas SE-Csurgói TK:2-5
 2018.09.15.(szombat):Csurgói TK-Hetes Vikár SC:2-5

ADAMA Megyei 1.osztály,Felnőtt:

2018.09.01.(szombat):Csurgói TK-Balatonlelle SE:0-12
 2018.09.08.(szombat):Balatoni Vasas SE-Csurgói TK:5-2
 2018.09.15.(szombat):Csurgói TK-Hetes Vikár SC:0-7
 2018.09.23.(vasárnap):Magyaregres SZ.E.-Csurgói TK:3-0
 2018.09.29.(szombat):Csurgói TK-Nagyatádi FC:0-4

Megyei U-16 Leány Félpályás:

2018.09.15.(szombat):Kéthelyi SE-Csurgói TK: meccs elhalasztva
 2018.09.22.(szombat):Csurgói TK-FC Barcs:1-0
 2018.09.30.(vasárnap):Balatonboglár 'BB'-Csurgói TK:3-2

Mérkőzés eredmények CSTK 2018/2019-es szezon október

Megyei U-14:

2018.10.05.(péntek):Csurgói TK-Kaposfüred SC:2-3(1-1)
 2018.10.19.(péntek):Toponár SE-Csurgói TK:7-1(2-1)
 2018.10.26.(péntek):Csurgói TK-Igal SE:1-5(1-1)

Megyei U-16:

2018.10.07.(vasárnap):Csurgói TK-Babócsa SE:3-10(3-4)
 2018.10.13.(szombat):Nagybajomi AC-Csurgói TK:6-1(3-1)
 2018.10.21.(vasárnap):Csurgói TK-Segesdi SE:11-2(1-2)
 2018.10.25.(csütörtök):Csurgói TK-Kadarkút KSK:4-3(3-0)
 2018.10.30.(kedd):Csurgói TK-Toponár SE:6-3(3-1)

Megyei U-19(Ifi):

2018.10.06.(szombat):Balatonföldvár SE-Csurgói TK:5-0(1-0)
 2018.10.13.(szombat):Csurgói TK-Babócsa SE:5-2(3-0)

2018.10.20.(szombat):Nagybajomi AC-Csurgói TK:8-1(2-1)

2018.10.28.(vasárnap):Balatonkeresztúr-Csurgói TK:1-3(1-3)

ADAMA Megyei 1.Felnőtt:

2018.10.06.(szombat):Balatonföldvár SE-Csurgói TK:3-0(1-0)
 2018.10.13.(szombat):Csurgói TK-Babócsa SE:0-1(0-0)
 2018.10.20.(szombat):Nagybajomi AC-Csurgói TK:4-0(2-0)
 2018.10.28.(vasárnap):Balatonkeresztúr-Csurgói TK:3-1(2-1)

Megyei U-16 Leány Félpályás:

2018.10.06.(szombat):Csurgói TK-Kaposfüred Párducok SC:6-0(2-0)
 2018.10.13.(szombat):Kaposvölgye LUE-Csurgói TK:2-0(0-0)
 2018.10.20.(szombat):Csurgói TK-Nagyatádi FC:0-9(0-6)
 2018.10.27.(szombat):Zamárdi Petőfi SE-Csurgói TK:1-2(1-1)

FÜSTÖS LÁSZLÓ hírösszeállítása

Nyerj naponta akár 1 milliárd forintot a Kenóval!

KENÓ

Mindennapos jelenség!

Nem kísérlet, valóság!

SZERENCSEJÁTÉK ZRT.

Játsz lottózóban, interneten vagy Okoslottón!

www.keno.hu

18

JOLLIZ! "Közös tanulás Légrádban és Zákányban"

A JOLLIZ! "Közös tanulás Légrádban és Zákányban" projekt finanszírozására az INTERREG V-A Magyarország-Horvátország Együttműködési Program 2014-2020 közötti első pályázati felhívása keretében kerül sor, a projekt 2017. július 1-jétől 2018. október 31-ig tart, összértéke 199.500 EUR, melyből 85% az Európai Unió társfinanszírozása.

A JOLLIZ! projekt célkitűzése, hogy a legfiatalabb generációkhoz eljuttassa a közös határmenti értékeket az általános iskolai tanulók részére a partnerekkel közösen kifejlesztett kiegészítő tematikus tananyagok és közösen megvalósított nem formális oktatási programok segítségével. A projekt a kitűzött célt három új tematikus határon átnyúló tanterv megvalósításával és közös szabadidős, sport és művészeti rendezvények lebonyolításával kívánja elérni (a tantervek témakörei: közös kulturális örökség, közös történelem, a Drávamente élővilága).

A projekt Vezető Partnere a Kaposvári Tankerületi Központ (HU); projektpartnerek a Légrádi Általános Iskola (HR) és a PORA Regionális Fejlesztési Ügynökség (HR).

A projekt tevékenységek magukban foglalják a 3 közös tanterv fejlesztését, az oktatási tevékenységekhez kapcsolódó közös rendezvények megszervezését 3 területen (kultúra: népzene és néptánc, történelem: közös történelmi túrák, Dráva folyó: nyári tábor, túra, sport, verseny), közös sportesemények szervezését és egy 3 napos közös regionális fejlesztésről szóló műhelymunka lebonyolítását. Infrastruktúra fejlesztésre és eszközbeszerzésekre is sor kerül: létrejön egy tematikus játszótér, egy botanikus kert és kültéri osztályterem, megvalósul egy sportpálya fejlesztése, valamint épületfelújítás és technikai be-
rendezések beszerzése is megvalósul a projekt keretében.

A projekt keretében nagy sikerrel zajlottak programok Magyarországon és Horvátországban 2017. novemberétől, de nagy számban 2018. április végéig valósulnak meg. 2018. áprilisa és szeptembere között a JOLLIZ! projekt keretében az alábbi programokon vehettek részt a kedvezményezett iskolák tanulói:

- egy szigetvári, a Zrínyi családot középpontba állító kirándulás,
- egy drávaszentesi, a Dráva-mente természeti értékeit bemutató kirándulás,
- egy drávaszabolcsi, a Dráva folyó értékeit ismertető hajókirándulás a Dráván,
- valamint egy horvát-magyar közös kulturális nap Légrádon (Horvátország),
- horvát-magyar közös néptánc és népzenei esemény Légrádon,
- horvát-magyar közös kerékpártúra a Zákány-Gyékényes-Csurgó-Gyékényes-Zákány útvonalon,
- közös nyári tábor 2 turnusban Órtilosban az Élhető Világ Erdei Iskolában,
- közös néptánc és népzene rendezvény Zákányban.

Az egyes eseményeken általában 25 magyar és 25 horvát résztvevő volt jelen, a kulturális napokon az iskolák valamennyi tanulója; a projekt események így több száz főt érintettek a határtérség két iskolájában.

A projektről bővebb és aktuális információk a projekt honlapján (www.jolliz.eu) találhatóak.

A cikk tartalmáért kizárólag a Kaposvári Tankerületi Központ (Zákányi Zrínyi Miklós Általános Iskola) felelős, és az semmilyen körülmények között sem tekinthető az Európai Unió és/vagy az Irányító Hatóság álláspontjának.

Magyarország-Horvátország
Határon Átnyúló Együttműködési Program

*Egy határon átnyúló régió, ahol a folyók
összekötnek, nem elválasztanak*